

2022/0134(COD)

24.1.2023

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso
(COM(2022)0650 – C9-0162/2022 – 2022/0134(COD))

Nuomonės referentė: Abir Al-Sahlani

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Direktyvos dėl ilgalaikių gyventojų statuso išdėstymas nauja redakcija – svarbi galimybė modernizuoti Europos darbo rinką ir labiau pritaikyti ją ateičiai, kartu apsaugant ir stiprinant į Europą dirbti atvykstančių trečiųjų šalių piliečių teises. Akivaizdu, kad didžiausią įtaką Europos ateities gerovei, inovacijoms ir konkurencingumui turės tai, ar mūsų įmonės galės gauti joms reikalingų įgūdžių ir gebėjimų turinčių darbuotojų, taip pat tai, ar trečiųjų šalių piliečiams bus patrauklu vykti į Europą, o ne kitas pasaulio šalis. Taip pat akivaizdu, kad, nors ši direktyva galioja jau daugiau kaip du dešimtmečius, išnaudojamos ne visos jos galimybės.

Todėl šiame Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės dėl šios naujos redakcijos projekte siūlau pakeitimus, kurie galėtų palengvinti ir pagerinti trečiųjų šalių piliečių integraciją į Europos darbo rinką. Turėtų būti suvienodintos ES ilgalaikio gyventojų statuso ir nacionalinių leidimų gyventi taikymo sąlygos, kad trečiųjų šalių piliečiai turėtų realų pasirinkimą tarp šių dviejų galimybių. Tai galima padaryti nekeičiant nacionalinių leidimų gyventi ir nesikišant į valstybių narių kompetenciją išduoti nacionalinius leidimus, jei akcentuojamas tik ES ilgalaikio gyventojų statuso patrauklumo didinimas. Tai taip pat reiškia, kad reikalavimai gauti ES ilgalaikio gyventojų statusą turi būti kuo labiau suderinti tarp valstybių narių, kad trečiųjų šalių piliečių lūkesčiai, teisės ir pareigos būtų aiškūs jiems patiems, jų darbdaviams ir valstybių narių valdžios institucijoms.

Konkretus žingsnis siekiant padidinti ES ilgalaikio gyventojų statuso patrauklumą, taigi ir naudojimąsi juo, būtų sutrumpinti gyvenimo ES laikotarpį, kurio reikia norint gauti ilgalaikį statusą. Projekte šis laikotarpis sutrumpinamas nuo penkerių iki trejų metų, iš kurių vieni metai turi būti praleidžiami valstybėje narėje, kurioje pateikiama paraiška. Siekiant skatinti darbo jėgos judumą ES viduje, išbraukta nuostata dėl būtino ankstesnio gyvenimo antrojoje valstybėje narėje laikotarpio. Galiausiai projektu siekiama sustiprinti ES ilgalaikių gyventojų apsaugą ir panaikinti jų diskriminaciją darbo rinkoje, pavyzdžiui, žemos ar vidutinės kvalifikacijos darbuotojų ir įvairių šeimos struktūrų atžvilgiu.

PAKEITIMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) ***ES ilgalaikio gyventojų statusui gauti reikalingas gyvenimo laikotarpis turėtų būti pragyventas toje pačioje valstybėje narėje, kurioje pateiktas prašymas.*** Tačiau, siekdamas skatinti

Pakeitimas

(9) tačiau, siekdamas skatinti trečiųjų šalių piliečių judumą ES viduje, valstybės narės turėtų leisti trečiųjų šalių piliečiams sumuoti gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikotarpius, ***kad jie išgyventų***

trečiųjų šalių piliečių judumą ES viduje, valstybės narės turėtų leisti trečiųjų šalių piliečiams sumuoti gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikotarpius. Siekiant apriboti leidimo investuotojams gyventi šalyje programų patrauklumą, atsižvelgiant į tai, kad ne visos valstybės narės yra reglamentavusios šios kategorijos leidimus gyventi, valstybės narės, sumuodamos laikotarpius, neturėtų atsižvelgti į asmens, gavusio leidimą gyventi dėl bet kokių investicijų kitoje valstybėje narėje, gyvenimo laikotarpius;

laikotarpį, reikalingą norint įsigyti ES ilgalaikio gyventojų statusą. Tačiau toje pačioje valstybėje narėje, kurioje pateikiamas prašymas, turėtų būti teisėtai ir nepertraukiamai išgyventi bent vieneri metai. Siekiant apriboti leidimo investuotojams gyventi šalyje programų patrauklumą, atsižvelgiant į tai, kad ne visos valstybės narės yra reglamentavusios šios kategorijos leidimus gyventi, valstybės narės, sumuodamos laikotarpius, neturėtų atsižvelgti į asmens, gavusio leidimą gyventi dėl bet kokių investicijų kitoje valstybėje narėje, gyvenimo laikotarpius;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) kai siekiama gauti ES ilgalaikio gyventojų statusą, turėtų būti skaičiuojamas bet koks pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę išduotos **ilgalaikės** vizos arba leidimo gyventi turėtojo gyvenimo laikotarpis, įskaitant gyvenimo turint statusą ar pagrindais, kurie nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, laikotarpius, pavyzdžiui, gyvenimo studijų ar profesinio mokymo tikslais, gyvenimo kaip nacionalinės arba laikinosios apsaugos gavėjo arba gyvenimo iš pradžių remiantis tik laikiniais pagrindais, laikotarpius. Jei atitinkamas trečiosios šalies pilietis įgijo teisę gyventi, pagal kurią jam bus suteiktas ES ilgalaikio gyventojų statusas, į šiuos laikotarpius turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama apskaičiuojant laikotarpį, kurio reikia ES ilgalaikio gyventojų statusui įgyti, su sąlyga, kad apskritai gyventa teisėtai ir nepertraukiamai;

Pakeitimas

(10) kai siekiama gauti ES ilgalaikio gyventojų statusą, turėtų būti skaičiuojamas bet koks pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę išduotos vizos arba leidimo gyventi turėtojo gyvenimo laikotarpis, įskaitant gyvenimo turint statusą ar pagrindais, kurie nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, laikotarpius, pavyzdžiui, **gyvenimo sezoninio darbo arba komandiruotės tikslais**, gyvenimo studijų ar profesinio mokymo tikslais, gyvenimo kaip nacionalinės arba laikinosios apsaugos gavėjo arba gyvenimo iš pradžių remiantis tik laikiniais pagrindais, laikotarpius. Jei atitinkamas trečiosios šalies pilietis įgijo teisę gyventi, pagal kurią jam bus suteiktas ES ilgalaikio gyventojų statusas, į šiuos laikotarpius turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama apskaičiuojant laikotarpį, kurio reikia ES ilgalaikio gyventojų statusui įgyti, su sąlyga, kad apskritai gyventa teisėtai ir nepertraukiamai;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) norėdami gauti ES ilgalaikio gyventojų statusą, trečiosios šalies piliečiai turėtų įrodyti, kad jie turi pakankamą išteklių ir sveikatos draudimą, ***kad netaptų našta valstybei narei***. Valstybės narės tam tikrą sumą gali nurodyti kaip orientacinę, tačiau jos negali nustatyti minimalių pajamų lygio, kurio nepasiekus visi prašymai suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą būtų atmetami, neatsižvelgiant į faktinio konkretaus prašytojo atvejo nagrinėjimo rezultatus. Atlikdamos stabilijų ir reguliarių išteklių vertinimą, valstybės narės gali atsižvelgti į tokius veiksnius, kaip įnašai į pensijų sistemą ir su mokesčiais susijusių įsipareigojimų vykdymas. Išteklių sąvoka turėtų būti susijusi ne tik su prašymą suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą pateikusio asmens nuosavais ištekliais, bet gali apimti ir išteklius, kuriuos tam prašytojui teikia trečiasis asmuo, jeigu, atsižvelgiant į konkrečias atitinkamo prašytojo aplinkybes, jie laikomi stabiliais, reguliariais ir pakankamais;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad asmenys, teikiantys prašymus suteikti ES ilgalaikio

Pakeitimas

(11) norėdami gauti ES ilgalaikio gyventojų statusą, trečiosios šalies piliečiai turėtų įrodyti, kad jie turi pakankamą išteklių ir sveikatos draudimą. Valstybės narės tam tikrą sumą gali nurodyti kaip orientacinę, tačiau jos negali nustatyti minimalių pajamų lygio, kurio nepasiekus visi prašymai suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą būtų atmetami, neatsižvelgiant į faktinio konkretaus prašytojo atvejo nagrinėjimo rezultatus. Atlikdamos stabilijų ir reguliarių išteklių vertinimą, valstybės narės gali atsižvelgti į tokius veiksnius, kaip įnašai į pensijų sistemą ir su mokesčiais susijusių įsipareigojimų vykdymas. Išteklių sąvoka turėtų būti susijusi ne tik su prašymą suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą pateikusio asmens nuosavais ištekliais, bet gali apimti ir išteklius, kuriuos tam prašytojui teikia trečiasis asmuo, jeigu, atsižvelgiant į konkrečias atitinkamo prašytojo aplinkybes, jie laikomi stabiliais, reguliariais ir pakankamais. ***Galimybė pasinaudoti socialine parama turėtų būti svarstoma vertinant stabilius ir reguliarius išteklius prašytojo negalios ar nedarbingumo dėl tokių aplinkybių kaip nėštumas, nelaimingas atsitikimas, sužalojimas ar liga atveju;***

gyventojų statusą, atitiktą **integracijos sąlygas, pavyzdžiui, reikalauti, kad jie išlaikytų pilietinės integracijos arba kalbos egzaminą**. Tačiau šio reikalavimo įgyvendinimo priemonės neturėtų kelti pavojaus tikslui skatinti trečiųjų šalių piliečių integraciją, visų pirma atsižvelgiant į žinių, kurių reikia norint išlaikyti pilietinės integracijos egzaminą, lygį, kursų ir medžiagos, reikalingų tam egzaminui pasirengti, prieinamumą, registracijos mokesčių, taikomų trečiųjų šalių piliečiams už tą egzaminą, dydį arba į konkrečias individualias aplinkybes, pavyzdžiui, amžių, neraštingumą ar išsilavinimo lygį;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) Norint sukurti tikrą ES ilgalaikių gyventojų integracijos į tą visuomenę, kurioje jie gyvena, priemonę, ES ilgalaikių gyventojų ir valstybės narės piliečių traktavimas įvairiais ekonominiais **ir** socialiniais klausimais šioje direktyvoje nustatytais atitinkamomis sąlygomis turėtų būti vienodas;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 konstatuojamoji dalis

gyventojų statusą, atitiktą **proporcingas ir pagrįstas integracijos sąlygas, kurios atitiktų viešąjį interesą**. Tačiau šio reikalavimo įgyvendinimo priemonės neturėtų kelti pavojaus tikslui skatinti trečiųjų šalių piliečių integraciją, visų pirma atsižvelgiant į žinių, kurių reikia norint išlaikyti pilietinės integracijos egzaminą, lygį, kursų ir medžiagos, reikalingų tam egzaminui pasirengti, prieinamumą, registracijos mokesčių, taikomų trečiųjų šalių piliečiams už tą egzaminą, dydį arba į konkrečias individualias aplinkybes, pavyzdžiui, amžių, neraštingumą ar išsilavinimo lygį;

Pakeitimas

(18) Norint sukurti tikrą ES ilgalaikių gyventojų integracijos į tą visuomenę, kurioje jie gyvena, priemonę, ES ilgalaikių gyventojų ir valstybės narės piliečių traktavimas įvairiais ekonominiais, socialiniais ir **darbo** klausimais šioje direktyvoje nustatytais atitinkamomis sąlygomis turėtų būti vienodas.

Atsižvelgdamos į SESV 157 straipsnį valstybės narės turėtų laikytis lyčiai atžvalgaus požiūris, kuris būtų taikomas visiems asmenims ir visai jų įvairovei, nepriklausomai nuo jų lyties, lytinės tapatybės, lyties raiškos ar seksualinių savybių;

Komisijos siūlomas tekstas

(20) trečiosios šalies piliečio kitoje valstybėje narėje **įgyta profesinė kvalifikacija** turėtų būti **pripažįstama** tomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos Sąjungos piliečiams. Į kvalifikaciją, įgytą trečiojoje šalyje, turėtų būti atsižvelgiama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB³⁵. Šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis pagal nacionalinę teisę nustatytioms sąlygoms užsiimti reglamentuojamosiomis profesijomis;

³⁵2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005 9 30, p. 22).

Pakeitimas 7

**Pasiūlymas dėl direktyvos
26 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(26) siekiant skatinti geresnę ES ilgalaikių gyventojų integraciją, turėtų būti nustatytos taisyklės dėl palankių šeimos susijungimo sąlygų ir **sutuoktinių** galimybės dirbti. Todėl turėtų būti nustatytos konkrečios nuo Tarybos

Pakeitimas

(20) trečiosios šalies piliečio kitoje valstybėje narėje **gauti mokslo ir profesinio mokymo diplomai, pažymėjimai ir kiti kvalifikacijos dokumentai, joje įgyti įgūdžiai ir gebėjimai** turėtų būti **pripažįstami** tomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos Sąjungos piliečiams. Į **profesinę** kvalifikaciją, įgytą trečiojoje šalyje, turėtų būti atsižvelgiama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB³⁵. Šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis pagal nacionalinę teisę nustatytioms sąlygoms užsiimti reglamentuojamosiomis profesijomis. **Siekiant padėti valstybėms narėms ir palengvinti trečiųjų šalių piliečių integraciją į darbo rinką bei remti darbo jėgos judumą ES viduje, derėtų parengti objektyviais ir vienodais kriterijais grindžiamą bendrą Sąjungos sistemą, taikomą profesine veikla užsiimančių trečiųjų šalių piliečių įgūdžių, gebėjimų ir kvalifikacijos, įskaitant profesinį mokymą, pripažinimui, patvirtinimui ir sertifikavimui;**

³⁵2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005 9 30, p. 22).

Pakeitimas

(26) siekiant skatinti geresnę ES ilgalaikių gyventojų integraciją, turėtų būti nustatytos taisyklės dėl palankių šeimos susijungimo sąlygų ir **šeimos narių** galimybės dirbti, **ypatingą dėmesį skiriant išlaikomiems vaikams, taip užtikrinant ES**

direktyvos 2003/86/EB nukrypti leidžiančios nuostatos. Šeimos susijungimui neturėtų būti taikomos su integracija susijusios sąlygos, nes laikoma, kad ES ilgalaikiai gyventojai ir jų šeimos yra integruoti į priimančiąją visuomenę;

ilgalaikiams gyventojams vienodas teises kaip Sąjungos piliečiams. Todėl turėtų būti nustatytos konkrečios nuo Tarybos direktyvos 2003/86/EB nukrypti leidžiančios nuostatos. Šeimos susijungimui neturėtų būti taikomos su integracija susijusios sąlygos, nes laikoma, kad ES ilgalaikiai gyventojai ir jų šeimos yra integruoti į priimančiąją visuomenę.
Siekiant sustiprinti ES ilgalaikių gyventojų šeimos narių integraciją, leidimas gyventi ilgalaikių ES gyventojų vaikams turėtų būti susietas su jų leidimu gyventi. Kai asmuo įgyja ES ilgalaikio gyventojų statusą, jo išlaikomi vaikai turėtų automatiškai įgyti ES ilgalaikio gyventojų statusą ES valstybės narės, kurioje jie gyvena ar gyvens ir kuri tam asmeniui išdavė ES ilgalaikio gyventojų leidimą, teritorijoje, visų pirma netaikant reikalavimo dėl ankstesnio gyvenimo toje šalyje;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(27) kadangi turėtų būti gerbiamas šeimos gyvenimas ir jo apsauga yra vienas esminių ES ilgalaikių gyventojų integracijos elementų, ES ilgalaikių gyventojų vaikai, gimę arba įvaikinti ES valstybės narės, minėtiems gyventojams išdavusios ES ilgalaikį leidimą gyventi, teritorijoje, toje valstybėje narėje turėtų automatiškai įgyti ES ilgalaikio gyventojų statusą, visų pirma jiems neturėtų būti taikomas ankstesnio gyvenimo laikotarpio reikalavimas;

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(29) valstybės narės turėtų užtikrinti vienodas ES ilgalaikių leidimų gyventi ir nacionalinių nuolatinių arba neriboto galiojimo leidimų gyventi sąlygas, kiek tai susiję su procedūrinėmis teisėmis ir teisėmis į vienodą požiūrį, procedūromis ir galimybe gauti informaciją. **Visų pirma** valstybės narės turėtų užtikrinti, kad ES ilgalaikiams gyventojams ir jų šeimos nariams suteikiamų procedūrinių garantijų ir teisių lygis nebūtų žemesnis už procedūrinių garantijų ir teisių, kuriomis naudojasi asmenys, turintys **nacionalinius nuolatinius arba neriboto galiojimo** leidimus gyventi, lygį. Valstybės narės **taip pat** turėtų užtikrinti, kad prašymą suteikti ES ilgalaikį leidimą gyventi teikiančių asmenų už jų prašymų nagrinėjimą nebūtų reikalaujama mokėti didesnius mokesčius nei tie, kuriuos reikalaujama mokėti prašymus išduoti nacionalinius leidimus gyventi teikiančių asmenų. Galiausiai valstybės narės turėtų vykdyti tokio paties lygio informavimo, propagavimo ir reklamos veiklą, susijusią su ES ilgalaikiu leidimu gyventi, kokia vykdoma ir nacionalinių nuolatinių arba neriboto galiojimo leidimų gyventi atveju; tai, pavyzdžiui, nacionalinėse interneto svetainėse teikiama informacija apie teisėtą migraciją ir informavimo kampanijos, taip pat mokymo programos, teikiamos kompetentingoms migracijos institucijoms;

Pakeitimas

(29) valstybės narės turėtų užtikrinti vienodas ES ilgalaikių leidimų gyventi ir nacionalinių nuolatinių arba neriboto galiojimo leidimų gyventi sąlygas, kiek tai susiję su procedūrinėmis teisėmis ir teisėmis į vienodą požiūrį, **atitinkamo statuso suteikimo** procedūromis ir galimybe gauti informaciją. **Išduodamos nacionalinį nuolatinio ar neriboto galiojimo leidimą gyventi**, valstybės narės **visų pirma** turėtų užtikrinti, kad ES ilgalaikiams gyventojams ir jų šeimos nariams suteikiamų procedūrinių garantijų ir teisių lygis nebūtų žemesnis už procedūrinių garantijų ir teisių, kuriomis naudojasi asmenys, turintys **tokius nacionalinius** leidimus gyventi, lygį. Valstybės narės turėtų **visų pirma** užtikrinti, kad prašymą suteikti ES ilgalaikį leidimą gyventi teikiančių asmenų už jų prašymų nagrinėjimą nebūtų reikalaujama mokėti didesnius mokesčius nei tie, kuriuos reikalaujama mokėti prašymus išduoti nacionalinius leidimus gyventi teikiančių asmenų. **Atitinkami mokesčiai neturėtų būti neproporcingi arba atgrasantys**. Galiausiai valstybės narės turėtų vykdyti tokio paties lygio informavimo, propagavimo ir reklamos veiklą, susijusią su ES ilgalaikiu leidimu gyventi, kokia vykdoma ir nacionalinių nuolatinių arba neriboto galiojimo leidimų gyventi atveju; tai, pavyzdžiui, nacionalinėse interneto svetainėse teikiama informacija apie teisėtą migraciją ir informavimo kampanijos, **įskaitant informavimą svarbiausiomis valstybių narių nustatomomis prašymus teikiantiems asmenims suprantamomis kalbomis, vykdomą neįgaliesiems prieinamomis formomis**, taip pat mokymo programos, teikiamos kompetentingoms migracijos institucijoms;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos ES ilgalaikiams gyventojams gyventi kitose valstybėse narėse. Nustatytos sąlygos, kuriomis trečiųjų šalių piliečiai, kurie yra ES ilgalaikiai gyventojai, gali įgyti teisę gyventi kitoje valstybėje narėje, turėtų padėti veiksmingai kurti vidaus rinką kaip erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas. Trečiųjų šalių piliečių, kurie jau yra ES ilgalaikiai gyventojai vienoje valstybėje narėje, profesinis ir geografinis judumas turėtų būti pripažįstamas kaip svarbus darbo rinkos veiksmingumo Sąjungoje didinimo, kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemos sprendimo ir regionų *pusiausvyros sutrikimų* kompensavimo veiksnys;

Pakeitimas

(30) *vienas iš šios direktyvos tikslų – palengvinti ES ilgalaikių gyventojų judumą Sąjungoje ir supaprastinti susijusią administracinę našą, kas būtų naudinga tiek prašymus teikiantiems asmenims, tiek nacionalinėms valdžios institucijoms.* Turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos ES ilgalaikiams gyventojams gyventi kitose valstybėse narėse *ir turėtų būti skatinama tai daryti.* Nustatytos sąlygos, kuriomis trečiųjų šalių piliečiai, kurie yra ES ilgalaikiai gyventojai, gali įgyti teisę gyventi kitoje valstybėje narėje, turėtų padėti veiksmingai kurti vidaus rinką kaip erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas. Trečiųjų šalių piliečių, kurie jau yra ES ilgalaikiai gyventojai vienoje valstybėje narėje, profesinis ir geografinis judumas turėtų būti pripažįstamas kaip svarbus darbo rinkos veiksmingumo Sąjungoje didinimo, kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemos sprendimo, *darbo jėgos atotrūkio panaikinimo ir įgūdžių perdavimo, visų pirma įgyvendinant žaliąją pertvarką, rėmimo, tvaraus ekonomikos augimo skatinimo bei nelygybės tarp regionų ir jų viduje kompensavimo veiksnys. Tuo pačiu didesnis judumas yra naudingas trečiųjų šalių piliečiams, nes jiems ir jų šeimoms atveria daugiau galimybių socialinių ir užimtumo galimybių. Be to, ES ilgalaikių gyventojų ir jų šeimoms narių judumas ES viduje gali sukurti socialinės ir kultūrinės pridėtinės vertės ES valstybėms narėms ir trečiųjų šalių piliečiams;*

Pakeitimas 11

**Pasiūlymas dėl direktyvos
34 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(34) *siekiant palengvinti ES ilgalaikių gyventojų judumą ES viduje, kad jie galėtų vykdyti ekonominę veiklą kaip samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, nagrinėjant* prašymus leisti gyventi antrojoje valstybėje narėje *padėtis darbo rinkoje neturėtų būti tikrinama;*

Pakeitimas

(34) *darbo rinkos patikrinimai gali būti kliūtis veiksmingam judumui ES ir nereikalinga administracinė našta, tenkanti ES ilgalaikiams gyventojams. Todėl valstybės narės, nagrinėdamos* prašymus leisti gyventi antrojoje valstybėje narėje *dėl ekonominės veiklos vykdymo pagal darbo sutartį arba dirbant savarankiškai, neturėtų tikrinti darbo rinkos padėties toje antrojoje valstybėje narėje;*

Pakeitimas 12

**Pasiūlymas dėl direktyvos
35 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(35) kai tik ES ilgalaikis gyventojas per šioje direktyvoje nustatytą terminą pateikia išsamų prašymą gyventi antrojoje valstybėje narėje, ta valstybė narė turėtų turėti galimybę leisti ES ilgalaikiam gyventojui pradėti dirbti arba studijuoti. *ES ilgalaikiai gyventojai turėtų turėti teisę pradėti dirbti arba studijuoti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo leisti gyventi antrojoje valstybėje narėje pateikimo;*

Pakeitimas

(35) kai tik ES ilgalaikis gyventojas per šioje direktyvoje nustatytą terminą pateikia išsamų prašymą gyventi antrojoje valstybėje narėje, ta valstybė narė turėtų turėti galimybę leisti ES ilgalaikiam gyventojui pradėti dirbti arba studijuoti. *Ne vėliau kaip per 30 dienų po to, kai ES ilgalaikis gyventojas pateikia prašymą gyventi, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jis turėtų teisę pradėti dirbti arba studijuoti antrojoje valstybėje narėje;*

Pakeitimas 13

**Pasiūlymas dėl direktyvos
36 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(36) jei ES ilgalaikiai gyventojai ketina prašyti leidimo gyventi antrojoje valstybėje

Pakeitimas

(36) jei ES ilgalaikiai gyventojai ketina prašyti leidimo gyventi antrojoje valstybėje

narėje, kad galėtų užsiimti reglamentuojamąja profesija, jų *profesinės* kvalifikacijos turėtų būti *pripažįstamos* taip pat, kaip ir Sąjungos piliečių, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, pagal Direktyvą 2005/36/EB ir kitą taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę;

narėje, kad galėtų užsiimti reglamentuojamąja profesija, jų *profesiniai diplomai, pažymėjimai ir kiti* kvalifikacijos *dokumentai, taip pat įgūdžiai ir kompetencijos* turėtų būti *pripažįstami* taip pat, kaip ir Sąjungos piliečių, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, pagal Direktyvą 2005/36/EB ir kitą taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(37) galimybę gyventi su ES ilgalaikiu gyventoju antrojoje valstybėje narėje taip pat turėtų turėti šeimos nariai, kad būtų išsaugota šeimos vienybė ir nebūtų trukdoma naudotis ES ilgalaikio gyventojų teise gyventi šalyje. Kalbant apie šeimos narius, kuriems gali būti leista lydėti ES ilgalaikius gyventojus arba prie jų prisijungti, valstybės narės turėtų skirti ypatingą dėmesį jų išlaikomiems neįgaliems suaugusiems vaikams ir pirmos eilės tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiams;

Pakeitimas

(37) galimybę gyventi su ES ilgalaikiu gyventoju antrojoje valstybėje narėje taip pat turėtų turėti šeimos nariai, kad būtų išsaugota šeimos vienybė ir nebūtų trukdoma naudotis ES ilgalaikio gyventojų teise gyventi šalyje. Kalbant apie šeimos narius, kuriems gali būti leista lydėti ES ilgalaikius gyventojus arba prie jų prisijungti, valstybės narės turėtų skirti ypatingą dėmesį jų išlaikomiems neįgaliems *ar kitaip išlaikomiems* suaugusiems vaikams, *sutuoktiniams ar teisėtiems partneriams* ir pirmos eilės tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiams;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 40 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(40) siekiant užtikrinti, kad ir toliau būtų tenkinami gyvenimo antrojoje valstybėje narėje kriterijai, antrajai valstybei narei turėtų būti leidžiama reikalauti, kad ES ilgalaikiai gyventojai ir jų šeimos nariai praneštų kompetentingoms institucijoms apie *bet kokius* darbdavio ar ekonominės

Pakeitimas

(40) siekiant užtikrinti, kad ir toliau būtų tenkinami gyvenimo antrojoje valstybėje narėje kriterijai, antrajai valstybei narei turėtų būti leidžiama reikalauti, kad ES ilgalaikiai gyventojai ir jų šeimos nariai praneštų kompetentingoms institucijoms apie darbdavio ar ekonominės veiklos

veiklos pasikeitimus. Pranešimo procedūra neturėtų sustabdyti atitinkamų asmenų teisės vykdyti ekonominę veiklą kaip samdomiesiems darbuotojams arba savarankiškai dirbantiems asmenims, be to, **padėtis darbo rinkoje neturėtų būti tikrinama;**

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 41 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(41) **trečiųjų šalių piliečiams** turėtų būti suteikiama galimybė valstybėje narėje, į kurią jie išvyko ir kurioje nusprendė įsikurti, ES ilgalaikio gyventojų statusą įgyti tokiomis pačiomis sąlygomis, kokių laikytis reikalaujama norint šį statusą įgyti pirmojoje valstybėje narėje. **Tačiau reikalaujamas gyvenimo antroje valstybėje narėje laikotarpis turėtų būti treji metai ir sumuoti gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikotarpiu neturėtų būti įmanoma.** Tokiu atveju **antrajai valstybei narei** turėtų būti **palikta teisė nuspręsti, ar ji teiks socialinę paramą arba paramą studijoms, įskaitant profesinį mokymą, ES ilgalaikiams gyventojams, kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, arba jų šeimos nariams, nepraėjus penkerių metų teisėto ir nepertraukiamo gyvenimo jos teritorijoje laikotarpiui, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos piliečiams, kurie naudojami laisvo judėjimo teisėmis ne kaip samdomieji ar savarankiškai dirbantys asmenys pagal Direktyvą 2004/38/EB arba SESV 21 straipsnį, arba jų šeimos nariams taip pat gali būti atsisakyta skirti tokias išmokas, nepraėjus penkerių metų teisėto ir nepertraukiamo gyvenimo laikotarpiui.** Antroji valstybė narė (su sąlyga, kad ji užtikrina vienodą požiūrį į

pasikeitimus, **turinčius esminį poveikį jų finansinei padėčiai.** Pranešimo procedūra neturėtų sustabdyti atitinkamų asmenų teisės vykdyti ekonominę veiklą kaip samdomiesiems darbuotojams arba savarankiškai dirbantiems asmenims, be to, **valstybė įvertindama pateiktą informaciją neturėtų tikrinti padėties darbo rinkoje;**

Pakeitimas

(41) **ES ilgalaikiams gyventojams** turėtų būti suteikiama galimybė valstybėje narėje, į kurią jie išvyko ir kurioje nusprendė įsikurti, ES ilgalaikio gyventojų statusą įgyti tokiomis pačiomis sąlygomis, kokių laikytis reikalaujama norint šį statusą įgyti pirmojoje valstybėje narėje. Tokiu atveju **jiems** turėtų būti **taikomos tos pačios teisės ir pareigos kaip ir Sąjungos piliečiams, visų pirma kiek tai susiję su socialiniu draudimu, socialine parama ir socialine apsauga, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje pagal šios direktyvos 12 straipsnį, taip pat visomis šioje direktyvoje nustatytomis teisėmis ir procesinėmis garantijomis.** Antroji valstybė narė (su sąlyga, kad ji užtikrina vienodą požiūrį į Sąjungos piliečius, kurie naudojami laisvo judėjimo teisėmis pagal Direktyvą 2004/38/EB arba SESV 21 straipsnį) gali nuspręsti, **ar ji teiks socialinę paramą arba paramą studijoms, įskaitant profesinį mokymą,** ES ilgalaikiams gyventojams, kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys ar tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams, taip pat trečiųjų šalių piliečiams, kurie pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimą naudojami laisvo judėjimo teise, lygiaverte Sąjungos piliečių teisei, ir jų šeimos nariams;

Sąjungos piliečius, kurie naudojami laisvo judėjimo teisėmis pagal Direktyvą 2004/38/EB arba SESV 21 straipsnį), ***nepraėjus penkerių metų teisėto ir nepertraukiamo gyvenimo laikotarpiui***, gali nuspręsti ***teikti tokią paramą*** ES ilgalaikiams gyventojams, kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys ar tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams, taip pat trečiųjų šalių piliečiams, kurie pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimą naudojami laisvo judėjimo teise, lygiaverte Sąjungos piliečių teisei, ir jų šeimos nariams. ***Be to, nepraėjus penkerių metų teisėto ir nepertraukiamo gyvenimo toje valstybėje narėje laikotarpiui, jeigu ilgalaikis ES gyventojas nutraukė darbą pagal darbo sutartį arba savarankišką darbą ir neturi pakankamai išteklių sau ir savo šeimos nariams bei visaverčio sveikatos draudimo, kad jis netaptų nepagrįsta našta antrosios valstybės narės socialinės paramos sistemai, jo teisėtas buvimas tuo pagrindu gali būti nutraukiamas, atsižvelgiant į tai, kad tokiomis aplinkybėmis Sąjungos piliečiai, kurie pasinaudojo laisvo judėjimo teisėmis, ir jų šeimos nariai gali būti išsiunčiami;***

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 straipsnio 1 pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) šeimos nariai – trečiosios šalies ***piliečiai***, gyvenantys atitinkamoje valstybėje narėje pagal Tarybos direktyvą 2003/86/EB³⁷;

³⁷ 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva

Pakeitimas

e) šeimos nariai – trečiosios šalies ***piliečių sutuoktiniai arba teisėti partneriai, nepilnamečiai ir išlaikomi suaugę vaikai ir bet kurie kiti šeimos nariai***, gyvenantys atitinkamoje valstybėje narėje pagal Tarybos direktyvą 2003/86/EB³⁷;

³⁷ 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos

2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą
(OL L 251, 2003 10 3, p. 12).

direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos
susijungimą (OL L 251, 2003 10 3, p. 12).

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) gyvena turėdami tikslą studijuoti
arba įgyti **profesinį** išsilavinimą;

Pakeitimas

a) gyvena turėdami tikslą studijuoti
arba įgyti išsilavinimą;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 2 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) gyvena tikrai laikiniais pagrindais,
pavyzdžiui, **pagal programą „au pair“ ar
kaip sezoniniai darbuotojai, arba** kaip
darbuotojai, pasiūsti paslaugos tiekėjo
tarpvalstybiniam paslaugų teikimui, arba
patys teikdami tarpvalstybines paslaugas;

Pakeitimas

e) gyvena tikrai laikiniais pagrindais,
pavyzdžiui, kaip darbuotojai, pasiūsti
paslaugos tiekėjo tarpvalstybiniam
paslaugų teikimui, arba patys teikdami
tarpvalstybines paslaugas;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Nepaisant šio straipsnio 3 dalies,
valstybės narės suteikia ES ilgalaikio
gyventojų statusą trečiųjų šalių piliečiams,
kurie iki pateikdami atitinkamą prašymą
yra **penkerius** metus teisėtai ir
nepertraukiamai pragyvenę jos teritorijoje .

Pakeitimas

1. Nepaisant šio straipsnio 3 dalies,
valstybės narės suteikia ES ilgalaikio
gyventojų statusą trečiųjų šalių piliečiams,
kurie iki pateikdami atitinkamą prašymą
yra **trejus** metus teisėtai ir nepertraukiamai
pragyvenę jos teritorijoje.

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės leidžia trečiųjų šalių piliečiams sumuoti gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikotarpius, kad būtų įvykdytas su gyvenimo laikotarpiu susijęs reikalavimas, su sąlyga, kad jie valstybės narės, kurioje **prašymas suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą** buvo pateiktas **prieš pat pateikiant prašymą**, teritorijoje teisėtai ir nepertraukiamai gyveno **dvejus** metus. **Siekdamos sumuoti** gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikotarpius, valstybės narės neįskaito leidimo gyventi, išduoto bet kokios rūšies investicijų kitoje valstybėje narėje pagrindu, turėtojo gyvenimo laikotarpių.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) stabilių ir reguliarių išteklių, įskaitant teikiamus trečiojo asmens, kurių pakanka išsilaikyti patiems ir išlaikyti savo šeimos narius, **nesikreipiant į atitinkamos valstybės narės socialinės paramos sistemą**. Valstybės narės įvertina šių išteklių pobūdį bei reguliarumą ir gali atsižvelgti į minimalaus darbo užmokesčio ir pensijų lygį iki prašymo suteikti ilgalaikio gyventojų statusą pateikimo ;

Pakeitimas

3. Valstybės narės leidžia trečiųjų šalių piliečiams sumuoti gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikotarpius, kad būtų įvykdytas su gyvenimo laikotarpiu susijęs reikalavimas, su sąlyga, kad jie valstybės narės, kurioje **prieš pat pateikiant prašymą** buvo pateiktas **prašymas suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą**, teritorijoje teisėtai ir nepertraukiamai gyveno **vienerius** metus. **Sumuodamos** gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikotarpius, valstybės narės neįskaito leidimo gyventi, išduoto bet kokios rūšies investicijų kitoje valstybėje narėje pagrindu, turėtojo gyvenimo laikotarpių.

Pakeitimas

a) stabilių ir reguliarių išteklių, įskaitant teikiamus trečiojo asmens, kurių pakanka išsilaikyti patiems ir išlaikyti savo šeimos narius. Valstybės narės įvertina šių išteklių pobūdį bei reguliarumą ir gali atsižvelgti į minimalaus darbo užmokesčio ir pensijų lygį iki prašymo suteikti ilgalaikio gyventojų statusą pateikimo. **Valstybės narės taip pat įvertina individualias prašymą teikiančio asmens aplinkybes. Vertindamos stabilius ir reguliarius išteklius, prašymą teikiančio asmens negalios ar nedarbingumo dėl tokių aplinkybių kaip nėštumas, nelaimingas atsitikimas, sužalojimas ar liga atveju, siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi nediskriminavimo, valstybės**

narės gali apsvarstyti socialinės paramos galimybę;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Taikydamos 1 dalies a punktą, valstybės narės įvertina stabilių ir reguliarių išteklių pobūdį bei reguliarumą ***ir gali atsižvelgti į minimalaus darbo užmokesčio ir pensijų lygį*** iki prašymo suteikti ilgalaikio gyventojų statusą pateikimo. Valstybės narės kaip orientacinę sumą gali nurodyti tam tikrą sumą, tačiau jos negali nustatyti minimalių pajamų lygio, kurio nepasiekus būtų atmetami visi prašymai suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą, neatsižvelgiant į faktinio konkretaus prašytojo atvejo nagrinėjimo rezultatus.

Pakeitimas

2. Taikydamos 1 dalies a punktą, valstybės narės įvertina stabilių ir reguliarių išteklių pobūdį bei reguliarumą iki prašymo suteikti ilgalaikio gyventojų statusą pateikimo. Valstybės narės kaip orientacinę sumą gali nurodyti tam tikrą sumą, tačiau jos negali nustatyti minimalių pajamų lygio, kurio nepasiekus būtų atmetami visi prašymai suteikti ES ilgalaikio gyventojų statusą, neatsižvelgiant į faktinio konkretaus prašytojo atvejo nagrinėjimo rezultatus.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Kai valstybės narės išduoda nacionalinius leidimus gyventi pagal 14 straipsnį, jos nereikalauja, kad prašymą išduoti ES ilgalaikį leidimą gyventi teikiantys asmenys laikytųsi griežtesnių ***išteklių*** ir integracijos ***sąlygų*** nei ***tos, kurios taikomos*** prašymus išduoti tokius nacionalinius leidimus gyventi teikiantiems asmenims.

Pakeitimas

4. Kai valstybės narės išduoda nacionalinius leidimus gyventi pagal 14 straipsnį, jos nereikalauja, kad prašymą išduoti ES ilgalaikį leidimą gyventi teikiantys asmenys laikytųsi griežtesnių ***sąlygų ir reikalavimų (dėl išteklių, integracijos, administracinių prašymų nagrinėjimo procedūrų ir pan.)*** nei ***tie, kurie taikomi*** prašymus išduoti tokius nacionalinius leidimus gyventi teikiantiems asmenims.

Pakeitimas 25

**Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Kompetentingos nacionalinės institucijos kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per **šešis mėnesius** nuo prašymo pateikimo dienos, raštu praneša prašytojui apie savo sprendimą. Apie bet kurį tokį sprendimą atitinkamam trečiosios šalies piliečiui pranešama laikantis atitinkamos valstybės nacionalinės teisės aktuose numatytos pranešimų pateikimo tvarkos.

Pakeitimas

Kompetentingos nacionalinės institucijos kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per **90 dienų** nuo prašymo pateikimo dienos, raštu praneša prašytojui apie savo sprendimą. Apie bet kurį tokį sprendimą atitinkamam trečiosios šalies piliečiui pranešama laikantis atitinkamos valstybės nacionalinės teisės aktuose numatytos pranešimų pateikimo tvarkos.

Pakeitimas 26

**Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalies 3 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Atitinkamam asmeniui pranešama apie jo teises ir pareigas pagal šią direktyvą.

Pakeitimas

Atitinkamam asmeniui pranešama apie jo teises ir pareigas pagal šią direktyvą, **įskaitant taikomus mokesčius.**

Pakeitimas 27

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) daugiau negu 24 mėnesius nebūta Sąjungos teritorijoje .

Pakeitimas

c) daugiau negu 24 mėnesius **iš eilės** nebūta Sąjungos teritorijoje.

Pakeitimas 28

**Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

2. **Jeigu yra** atmetamas prašymas **suteikti** ES ilgalaikio gyventojų **statusą**, arba **toks statusas panaikinamas ar**

Pakeitimas

2. **Bet koks sprendimas, pripažįstamas nepriimtiniu**, atmetamas prašymas, **panaikinamas** ES ilgalaikio

prarandamas, arba nepratęsiamas leidimas gyventi, atitinkamas asmuo turi teisę atitinkamoje valstybėje narėje teisiškai užginčyti tokius sprendimus .

gyventojų statusas arba atmetamas leidimo pratęsimas atitinkamoje valstybėje narėje gali būti veiksminga teisminės gynybos priemonė pagal nacionalinę teisę. Rašytiniame pranešime nurodomas teismas arba administracinė valdžios institucija, kuriai gali būti pateiktas apeliacinis skundas, ir apeliacinio skundo pateikimo terminas. Turi būti užtikrinta ilgalaikių ES gyventojų arba pareiškėjų apsauga nuo diskriminacinės praktikos.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali reikalauti mokėti mokesčius už prašymų tvarkymą pagal šią direktyvą. Valstybės narės už prašymų nagrinėjimą nustatyti mokesčiai negali būti neproporcingi ar *pernelyg dideli*.

Pakeitimas

Valstybės narės gali reikalauti mokėti mokesčius už prašymų tvarkymą pagal šią direktyvą. Valstybės narės už prašymų nagrinėjimą nustatyti mokesčiai negali būti neproporcingi ar *atgrasantys ir yra grindžiami paslaugomis, faktiškai suteiktomis prašymų nagrinėjimo ir leidimų išdavimo tikslais*.

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. ES ilgalaikiai gyventojai kaip ir tos šalies piliečiai turi vienodas teises:

Pakeitimas

1. ES ilgalaikiai gyventojai kaip ir tos šalies piliečiai turi *bent šias* vienodas teises:

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) naudotis galimybe įsidarbinti arba dirbti savarankiškai, jei tokia veikla nereikalauja, kad ir retkarčiais, vykdyti valstybinės valdžios funkcijų, taip pat į vienodas įdarbinimo ir darbo sąlygas, įskaitant atleidimo iš darbo ir atlyginimo sąlygas;

Pakeitimas

a) naudotis galimybe įsidarbinti arba dirbti savarankiškai, jei tokia veikla nereikalauja, kad ir retkarčiais, vykdyti valstybinės valdžios funkcijų, taip pat į deramas įdarbinimo ir darbo sąlygas, įskaitant su atleidimu iš darbu, atlyginimu, ***darbo valandomis ir viršvalandžių tarifais susijusias sąlygas ir garantijas, taip pat teises į atostogas, visų pirma kasmetines ir laikinojo nedarbingumo atostogas, šeimoms ir priežiūros atostogas, taip pat sveikatą ir saugą darbo vietoje pagal, inter alia, Tarybos direktyvą 89/391/EEB^{1a} ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2008/104/EB^{1b}, (ES) 2019/1152^{1c} ir 2022/2041^{1d},***

^{1a} 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (OL L 183, 1989 6 29, p. 1).

^{1b} 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

^{1c} 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje (OL L 186, 2019 7 11, p. 105).

^{1d} 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2041 dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje (OL L 275, 2022 10 25, p. 33).

Pakeitimas 32

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalies b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) į švietimą **ir** profesinį mokymą, taip pat gauti stipendijas pagal nacionalinę teisę ;

Pakeitimas

b) į švietimą **mokymą, įskaitant** profesinį **rengimą ir** mokymą, taip pat gauti stipendijas pagal nacionalinę teisę;

Pakeitimas 33

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) į profesinių diplomų, pažymėjimų ir kitų kvalifikacijos dokumentų pripažinimą pagal atitinkamą nacionalinę tvarką;

Pakeitimas

c) į **darbo ir** profesinių **kvalifikacijų, įskaitant** diplomų, pažymėjimų ir kitų kvalifikacijos dokumentų, pripažinimą pagal atitinkamą nacionalinę tvarką;

Pakeitimas 34

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) lyčių lygybę ir apsaugą nuo diskriminacijos;

Pakeitimas 35

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalies d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004⁴⁰ 3 straipsnyje nurodytų sričių socialinę apsaugą, taip pat nacionalinėje teisėje nustatytą socialinę paramą bei socialinę apsaugą ;

d) į **galimybes gauti** Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004⁴⁰ 3 straipsnyje nurodytų sričių socialinę apsaugą, taip pat nacionalinėje teisėje nustatytą socialinę paramą bei socialinę apsaugą ;

⁴⁰2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB)

⁴⁰2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB)

Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 1 dalies f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) naudotis prekėmis ir paslaugomis **bei visuomenei prieinamų prekių ir paslaugų pasiūla, įskaitant galimybę įsigyti privatų būstą, taip pat prieigos prie viešojo būsto tvarka** ;

Pakeitimas

f) naudotis prekėmis ir paslaugomis, **visų pirma viešosiomis paslaugomis**;

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 1 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

fa) naudotis visuomenei teikiama prekių bei paslaugų pasiūla, įskaitant galimybę įsigyti privatų ir viešą būstą ir su tuo susijusias procedūras, taip užtikrinant tinkamą gyvenimo lygį;

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 1 dalies f b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

fb) naudotis viešųjų įdarbinimo tarnybų teikiamomis informavimo ir konsultavimo paslaugomis;

Pakeitimas 39

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalies g punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

g) į asociacijų laisvę ir laisvę jungtis į sąjungas bei stoti į darbuotojams ar darbdaviams atstovaujančias organizacijas ar į bet kurias kitas organizacijas, kurių nariai yra konkrečios profesijos atstovai, **įskaitant** teisę naudotis visomis tokių organizacijų teikiamomis privilegijomis, **nedarant poveikio nacionalinėms nuostatoms** dėl viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo ;

Pakeitimas

g) į asociacijų laisvę ir laisvę jungtis į sąjungas bei stoti į darbuotojams ar darbdaviams atstovaujančias organizacijas ar į bet kurias kitas organizacijas, kurių nariai yra konkrečios profesijos atstovai, **be kita ko**, teisę naudotis visomis tokių organizacijų teikiamomis privilegijomis, **įskaitant teisę derėtis dėl kolektyvinių susitarimų ir juos sudaryti, taip pat teisę streikuoti, nepažeidžiant nacionalinių nuostatų** dėl viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo;

Pakeitimas 40

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. 1 dalies tikslais valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės darbo institucijos turėtų pakankamai išteklių ir vykdytų veiksmingą, proporcingą ir nediskriminacinę kontrolę ir patikrinimus vietoje, įskaitant reguliarius apsilankymus, apie kuriuos nepranešama iš anksto, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ir sustiprinta trečiųjų šalių piliečių apsauga.

Pakeitimas 41

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Kalbant apie 1 dalies b, d, e, **f ir g** punktų nuostatas, atitinkama valstybė narė gali apsiriboti vienodo požiūrio taikymu

2. Kalbant apie 1 dalies b, d **ir e** punktų nuostatas, atitinkama valstybė narė gali apsiriboti vienodo požiūrio taikymu

tiktai tiems atvejams, kai ES ilgalaikio gyventojų registruota arba įprastinė gyvenamoji vieta yra tos valstybės narės teritorijoje.

tiktai tiems atvejams, kai ES ilgalaikio gyventojų registruota arba įprastinė gyvenamoji vieta yra tos valstybės narės teritorijoje. ***Prašymą pateikęs asmuo prašymu valstybės narės informuoja ES ilgalaikius gyventojus apie tokius apribojimus, kai jie įgyja statusą, ir nurodo ES ilgalaikiam gyventojui lengvai suprantamą tokio apribojimo priežastį.***

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės gali apriboti vienodo su savo šalies piliečiais požiūrio taikymą šiais atvejais:

Pakeitimas

3. Valstybės narės gali apriboti vienodo su savo šalies piliečiais požiūrio taikymą ***tik*** šiais atvejais:

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) valstybės narės gali reikalauti atitinkamo kalbos mokėjimo įrodymo, norint pasinaudoti teise į ***švietimą ar profesinį mokymą***. Norint įstoti į universitetą, ***gali būti taikomi konkretūs išsilavinimo reikalavimai***.

Pakeitimas

b) valstybės narės gali reikalauti atitinkamo kalbos mokėjimo įrodymo, norint pasinaudoti teise į ***aukštąjį išsilavinimą, ir*** norint įstoti į universitetą, ***taikyti konkrečius išsilavinimo reikalavimus, nustatytus nacionalinėje teisėje. Valstybės narės negali reikalauti tinkamo kalbos mokėjimo įrodymo, kai norima pasinaudoti teise į ankstyvąjį ugdymą ir priežiūros paslaugas.***

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Į trečiąją šalį persikeliantys ES ilgalaikiai gyventojai arba trečiojoje šalyje gyvenantys maitintojo netekę jų šeimos nariai, kurie įgyja teises kaip ES ilgalaikiai gyventojai, gauna su senatve, negalia ir mirtimi susijusias valstybines pensijas, grindžiamas ES ilgalaikio gyventojų ankstesniu darbu, kurios įgytos pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 3 straipsnyje nurodytus teisės aktus, tokiomis pačiomis sąlygomis ir tokio paties dydžio, kaip ir atitinkamų valstybių narių piliečiai, kai tokie piliečiai persikelia į trečiąją šalį.

Pakeitimas

5. Į trečiąją šalį persikeliantys ES ilgalaikiai gyventojai arba trečiojoje šalyje gyvenantys maitintojo netekę jų šeimos nariai, kurie įgyja teises kaip ES ilgalaikiai gyventojai, gauna su senatve, negalia ir mirtimi susijusias valstybines pensijas, grindžiamas ES ilgalaikio gyventojų ankstesniu darbu, kurios įgytos pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 3 straipsnyje nurodytus teisės aktus, tokiomis pačiomis sąlygomis ir tokio paties dydžio, kaip ir atitinkamų valstybių narių piliečiai, kai tokie piliečiai persikelia į trečiąją šalį. ***Valstybė narė laiku ir veiksmingai sprendžia visus sunkumus, su kuriais susiduria ES ilgalaikiai gyventojai, norėdami įgyti teisę į pensiją.***

Pakeitimas 45

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 7 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

7. Kai valstybės narės išduoda nacionalinius leidimus gyventi pagal 14 straipsnį, ***jos suteikia ES ilgalaikio leidimo gyventi turėtojams tokias pačias vienodo požiūrio teises, kokios suteikiamos nacionalinio leidimo gyventi turėtojams, jei tokios vienodo požiūrio teisės yra palankesnės už numatytąsias šiame straipsnyje.***

Pakeitimas

7. Kai valstybės narės išduoda nacionalinius leidimus gyventi pagal 14 straipsnį, ***kuriais suteikiamos palankesnės nei šiame straipsnyje numatytos teisės į vienodą požiūrį, valstybės narės užtikrina, kad ES ilgalaikiams gyventojams taip pat būtų suteiktos tos teisės į vienodą požiūrį.***

Pakeitimas 46

**Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. ES ilgalaikio gyventojų vaikai, ***gimę*** arba ***įvaikinti*** ES ilgalaikio gyventojų

Pakeitimas

1. ES ilgalaikio gyventojų vaikai, ***kurie yra išlaikomi ir kurie gyvena*** arba

leidimą gyventi išdavusios valstybės narės teritorijoje, automatiškai įgyja ES ilgalaikio gyventojų statusą ir jiems netaikomos 4 ir 5 straipsniuose nustatytos sąlygos. Kad gautų ES ilgalaikio gyventojų leidimą savo vaikui, ES ilgalaikis gyventojas pateikia prašymą valstybės narės, kurioje jis gyvena, kompetentingoms institucijoms.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos 15 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Nukrypstant nuo Direktyvos 2003/86/EB 14 straipsnio 2 dalies, valstybės narės netikrina savo darbo rinkos padėties.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. ES ilgalaikis gyventojas įgyja teisę gyventi antrosios valstybės narės teritorijoje, jei **yra** tenkinamos šiame skyriuje nustatytos sąlygos.

gyvens ES ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi išdavusios valstybės narės teritorijoje, automatiškai įgyja ES ilgalaikio gyventojų statusą **ta leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje** ir jiems netaikomos 4 ir 5 straipsniuose nustatytos sąlygos. Kad gautų ES ilgalaikio gyventojų leidimą savo vaikui, ES ilgalaikis gyventojas pateikia prašymą valstybės narės, kurioje jis gyvena, kompetentingoms institucijoms.

Pakeitimas

4. Nukrypstant nuo Direktyvos 2003/86/EB 14 straipsnio 2 dalies, valstybės narės netikrina savo darbo rinkos padėties **priimdamos sprendimą dėl atitinkamų šeimos narių.**

Pakeitimas

1. ES ilgalaikis gyventojas, **siekdamas naudotis ilgalaikiu judumu**, įgyja teisę gyventi antrosios valstybės narės teritorijoje, **kaip nustatyta 17 ir 27 straipsniuose**, jei tenkinamos šiame skyriuje **ir 14 straipsnio 2 dalyje** nustatytos sąlygos. **ES ilgalaikis gyventojas pateikia prašymą dėl leidimo gyventi per pirmuosius tris mėnesius po atvykimo į antrosios valstybės narės teritoriją. Kompetentingos nacionalinės institucijos įvairiomis kalbomis pateikia išsamią ir aiškią informaciją apie teisių ir procedūrinių garantijų skirtumus,**

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) studijų arba **profesinio** mokymo tikslais;

Pakeitimas

b) studijų arba mokymo tikslais;

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Remdamosi savo nacionaline teise, valstybės narės gali nustatyti sąlygas, pagal kurias ilgalaikiai gyventojai, norintys persikelti į antrąją valstybę narę, kad galėtų vykdyti ekonominę veiklą dirbdami sezoniniais darbuotojais, gali gyventi toje valstybėje narėje. Tarpvalstybiniams darbuotojams taip pat gali būti taikomos nacionalinės teisės nuostatos.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) stabilių ir reguliarių išteklių, įskaitant teikiamus trečiojo asmens, kurių pakanka išsilaikyti patiems ir išlaikyti savo šeimos narius, neprašant socialinės paramos iš atitinkamos valstybės narės. Kiekvienos 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos kategorijos atveju valstybė narė įvertina tokių išteklių pobūdį ir

Pakeitimas

a) stabilių ir reguliarių išteklių, įskaitant teikiamus trečiojo asmens, kurių pakanka išsilaikyti patiems ir išlaikyti savo šeimos narius, neprašant socialinės paramos iš atitinkamos valstybės narės. Kiekvienos 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos kategorijos atveju valstybė narė įvertina tokių išteklių pobūdį ir

reguliarumą bei gali atsižvelgti į minimalų atlyginimo ir pensijų lygį;

reguliarumą bei gali atsižvelgti į minimalų atlyginimo ir pensijų lygį; ***Valstybės narės taip pat įvertina individualias prašymą teikiančio asmens aplinkybes. Vertindamos stabilius ir reguliarius išteklius, prašymą teikiančio asmens negalios ar nedarbingumo dėl tokių aplinkybių kaip nėštumas, nelaimingas atsitikimas, sužalojimas ar liga atveju, siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi nediskriminavimo, valstybės narės gali apsvarstyti socialinės paramos galimybę;***

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 straipsnio 3 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Nedarant poveikio antrai pastraipai, atitinkamiems asmenims ***gali*** būti ***nurodyta*** lankyti ***kalbos*** kursus.

Pakeitimas

Nedarant poveikio antrai pastraipai, atitinkamiems asmenims ***padedama laikytis visų integracijos priemonių, kurios turėtų būti proporcingos, visų pirma*** lankyti ***įperkamus ir prieinamus kalbų*** kursus.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 straipsnio 4 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Prie prašymo pridedami nacionalinėje teisėje nustatyti dokumentiniai įrodymai, kad atitinkami asmenys tenkina atitinkamas sąlygas, taip pat jų ilgalaikis leidimas gyventi ir galiojantis kelionės dokumentas arba jų patvirtintos kopijos .

Pakeitimas

Prie prašymo pridedami nacionalinėje teisėje nustatyti dokumentiniai įrodymai, kad atitinkami asmenys tenkina atitinkamas ***16 ir 17 straipsniuose išdėstytas*** sąlygas, taip pat jų ilgalaikis leidimas gyventi ir galiojantis kelionės dokumentas arba jų patvirtintos kopijos .

Pakeitimas 54

**Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 4 dalies 2 pastraipos a punkto 1 a pastraipa (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad bet koks reikalavimas pateikti tokius įrodymus būtų proporcingas ir nebūtų atgrasantis.

Pakeitimas 55

**Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 4 dalies 2 pastraipos b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) studijų arba profesinio mokymo atveju antroji valstybė narė gali pareikalauti, kad atitinkami asmenys pateiktų dokumentus, įrodančius, kad jie priimti studijuoti arba mokytis ***profesijos akredituotoje įstaigoje***.

b) studijų arba profesinio mokymo atveju antroji valstybė narė gali pareikalauti, kad atitinkami asmenys pateiktų dokumentus, įrodančius, kad jie priimti studijuoti arba mokytis.

Pakeitimas 56

**Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 4 dalies 3 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Kalbant apie ekonominės veiklos vykdymą reglamentuojamosios profesijos srityje, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/36/EB 3 straipsnio 1 dalies a punkte, prašymo suteikti leidimą gyventi antrojoje valstybėje narėje reikmėms ES ilgalaikiams gyventojams ***profesinių*** kvalifikacijų pripažinimo srityje pagal taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę taikomos vienodos sąlygos kaip ir Sąjungos piliečiams.

Kalbant apie ekonominės veiklos vykdymą reglamentuojamosios profesijos srityje, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/36/EB 3 straipsnio 1 dalies a punkte, prašymo suteikti leidimą gyventi antrojoje valstybėje narėje reikmėms ES ilgalaikiams gyventojams ***mokslo ir profesinio mokymo diplomų, pažymėjimų ir*** kvalifikacijų pripažinimo srityje pagal taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę taikomos vienodos sąlygos kaip ir Sąjungos piliečiams.

Pakeitimas 57

**Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 5 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

5. ES ilgalaikiam gyventojui leidžiama pradėti dirbti arba studijuoti antrojoje valstybėje narėje ne vėliau kaip praėjus 30 dienų po išsamaus prašymo pateikimo dienos.

Pakeitimas

5. ES ilgalaikiam gyventojui leidžiama pradėti dirbti arba studijuoti antrojoje valstybėje narėje **kaip galima greičiau ir** ne vėliau kaip praėjus 30 dienų po išsamaus prašymo pateikimo dienos.

Pakeitimas 58

**Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 4 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) įrodymus, kad jie turi stabilių ir reguliarių išteklių, įskaitant teikiamus trečiojo asmens, kurių pakanka išsilaikyti neprašant socialinės paramos iš atitinkamos valstybės narės, arba, kad ES ilgalaikis gyventojas turi jiems tokių išteklių ir draudimą, taip pat ir sveikatos draudimą, apimančią visas rizikas antrojoje valstybėje narėje. Valstybės narės įvertina tokių išteklių pobūdį ir reguliarumą bei gali atsižvelgti į minimalų atlyginimo ir pensijų lygį.

Pakeitimas

c) įrodymus, kad jie turi stabilių ir reguliarių išteklių, įskaitant teikiamus trečiojo asmens, kurių pakanka išsilaikyti, arba kad ES ilgalaikis gyventojas turi jiems tokių išteklių ir draudimą, taip pat ir sveikatos draudimą, apimančią visas rizikas antrojoje valstybėje narėje. Valstybės narės įvertina tokių išteklių pobūdį ir reguliarumą bei gali atsižvelgti į minimalų atlyginimo ir pensijų lygį. ***Valstybės narės taip pat įvertina individualias prašymą teikiančio asmens aplinkybes. Vertindamos stabilius ir reguliarius išteklius, prašymą teikiančio asmens negalios ar nedarbingumo dėl tokių aplinkybių kaip nėštumas, nelaimingas atsitikimas, sužalojimas ar liga atveju, siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi nediskriminavimo, valstybės narės gali apsvarstyti socialinės paramos galimybę;***

Pakeitimas 59

**Pasiūlymas dėl direktyvos
21 straipsnio 4 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

4. Nukrypstant nuo Direktyvos 2003/86/EB 15 straipsnio 1 dalies, siekiant apskaičiuoti gyvenimo laikotarpį, būtiną atskiram leidimui gyventi gauti, gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikas sumuojamas. Valstybės narės gali reikalauti, kad iki pateikiant prašymą išduoti atskirą leidimą gyventi valstybės narės, kurioje teikiamas prašymas išduoti atskirą leidimą gyventi, teritorijoje būtų teisėtai ir nepertraukiamai pragyventa **dvejus** metus.

Pakeitimas 60

**Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali nustatyti, kad ES ilgalaikiai gyventojai ir jų šeimos nariai, vykdantys ekonominę veiklą kaip samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, kompetentingoms institucijoms praneštų apie **bet kokius** darbdavio ar ekonominės veiklos pasikeitimus. Toks reikalavimas neturi įtakos atitinkamų asmenų teisei pradėti ir vykdyti naują veiklą.

Pakeitimas 61

**Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 2 dalies 3 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali pagal nacionalinę teisę nustatyti sąlygas, kuriomis 16 straipsnio 2 dalies **b ir c punktuose** minimi asmenys ir jų šeimos nariai galėtų dirbti samdomą ar

Pakeitimas

4. Nukrypstant nuo Direktyvos 2003/86/EB 15 straipsnio 1 dalies, siekiant apskaičiuoti gyvenimo laikotarpį, būtiną atskiram leidimui gyventi gauti, gyvenimo skirtingose valstybėse narėse laikas sumuojamas. Valstybės narės gali reikalauti, kad iki pateikiant prašymą išduoti atskirą leidimą gyventi valstybės narės, kurioje teikiamas prašymas išduoti atskirą leidimą gyventi, teritorijoje būtų teisėtai ir nepertraukiamai pragyventa **vienus** metus.

Pakeitimas

Valstybės narės gali nustatyti, kad ES ilgalaikiai gyventojai ir jų šeimos nariai, vykdantys ekonominę veiklą kaip samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, kompetentingoms institucijoms praneštų apie darbdavio ar ekonominės veiklos pasikeitimus, **turinčius esminį poveikį jų finansinei padėčiai**. Toks reikalavimas neturi įtakos atitinkamų asmenų teisei pradėti ir vykdyti naują veiklą.

Pakeitimas

Valstybės narės gali pagal nacionalinę teisę nustatyti sąlygas, kuriomis 16 straipsnio 2 dalies **c punkte** minimi asmenys ir jų šeimos nariai galėtų dirbti samdomą ar

savarankišką darbą.

savarankišką darbą.

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl direktyvos 24 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. 16 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyti asmenys turi teisę dirbti samdomą ar savarankišką darbą, nesusijusį su jų studijomis ar mokymusi, ir jiems taikomos taisyklės ir sąlygos, taikytinos atitinkamai veiklai atitinkamoje valstybėje narėje.

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 1 **ir 3 dalių**, antroji valstybė narė suteikia ES ilgalaikio gyventojų statusą trečiųjų šalių piliečiams, kurie, **igiję** teisę gyventi šalyje pagal šį skyrių, **trejus metus iki atitinkamo prašymo pateikimo teisėtai ir nepertraukiamai gyveno jos teritorijoje.**

2. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 1 **dalties**, antroji valstybė narė suteikia ES ilgalaikio gyventojų statusą trečiųjų šalių piliečiams, kurie **igijo** teisę gyventi šalyje pagal šį skyrių.

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Antroji valstybė narė neprivalo suteikti teisės į socialinę paramą ar paramą studijoms, įskaitant profesinį mokymą, kurią sudaro studentų stipendijos ar studentų paskolos, ES ilgalaikiams gyventojams, kurie nėra samdomieji

Antroji valstybė narė neprivalo suteikti teisės į socialinę paramą ar paramą studijoms, įskaitant profesinį mokymą, kurią sudaro studentų stipendijos ar studentų paskolos, ES ilgalaikiams gyventojams, kurie nėra samdomieji

darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, arba jų šeimos nariams, ***nepraėjus penkerių metų teisėto ir nepertraukiamo gyvenimo jos teritorijoje laikotarpiui.***

darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, arba jų šeimos nariams, ***su sąlyga, kad ji užtikrina vienodą požiūrį į Sąjungos piliečius, kurie naudojami laisvo judėjimo teisėmis pagal Direktyvą 2004/38/EB arba SESV 21 straipsnį ir kurie nėra samdomieji darbuotojai, savarankiškai dirbantys asmenys arba tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams, taip pat trečiųjų šalių piliečiams, kurie pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimą naudojami laisvo judėjimo teise, lygiaverte Sąjungos piliečių teisei, ir kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys ar tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams.***

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Antroji valstybė narė (su sąlyga, kad ji užtikrina vienodą požiūrį į Sąjungos piliečius, kurie naudojami laisvo judėjimo teisėmis pagal Direktyvą 2004/38/EB arba SESV 21 straipsnį), ***nepraėjus penkerių metų teisėto ir nepertraukiamo gyvenimo laikotarpiui,*** gali nuspręsti suteikti teisę į tokią paramą ES ilgalaikiams gyventojams, kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys ar tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams, taip pat trečiųjų šalių piliečiams, kurie pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimą naudojami laisvo judėjimo teise, lygiaverte Sąjungos piliečių teisei, ir kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys ar tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams.

Pakeitimas

Antroji valstybė narė (su sąlyga, kad ji užtikrina vienodą požiūrį į Sąjungos piliečius, kurie naudojami laisvo judėjimo teisėmis pagal Direktyvą 2004/38/EB arba SESV 21 straipsnį), gali nuspręsti suteikti teisę į tokią paramą ES ilgalaikiams gyventojams, kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys ar tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams, taip pat trečiųjų šalių piliečiams, kurie pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimą naudojami laisvo judėjimo teise, lygiaverte Sąjungos piliečių teisei, ir kurie nėra samdomieji darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys ar tokį statusą išlaikantys asmenys, ir jų šeimos nariams.

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Nukrypstant nuo 13 straipsnio 2 dalies ir tik nepraėjus penkerių metų teisėto ir nepertraukiamo gyvenimo jos teritorijoje laikotarpiui, antroji valstybė narė gali priimti sprendimą nutraukti ES ilgalaikio gyventojų, kuris nutraukė darbą pagal darbo sutartį arba savarankišką darbą, teisėtą buvimą, jei jis neturi pakankamų išteklių sau ir savo šeimos nariams bei visaverčio sveikatos draudimo, kad jis netaptų nepagrįsta našta jos socialinės paramos sistemai.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės ***užtikrina, kad*** prašymą išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą ***teikiantys asmenys galėtų lengvai susipažinti su informacija***

Pakeitimas

1. Valstybės narės ***suteikia*** prašymą išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą ***teikiantiems asmenims informaciją:***

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) dėl statuso įgijimo ir gyvenimo šalyje sąlygų, taikomų trečiųjų šalių piliečiams ir jų šeimos nariams, įskaitant jų teises ir pareigas bei procedūrinę garantijas.

Pakeitimas

b) dėl statuso įgijimo ir gyvenimo šalyje sąlygų, taikomų trečiųjų šalių piliečiams ir jų šeimos nariams, įskaitant jų teises ir pareigas bei procedūrinę garantijas ***pagal šią direktyvą ir atitinkamą Sąjungos bei nacionalinę teisę ir praktiką.***

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) dėl teisių, susijusių su darbu valstybėje narėje pagal atitinkamą Sąjungos bei nacionalinę darbo teisę ir praktiką;

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Visa susijusi informacija turi būti lengvai prieinama ir pateikiama valstybės narės nustatytais svarbiausiomis prašymą teikiantiems asmenims suprantamomis kalbomis. Valstybės narės užtikrina informacijos prieinamumą prašymą pateikusiems asmenims, ypač neįgaliesiems.

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl direktyvos 27 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Kai trečiosios šalies pilietis išgyvena reikiamą gyvenimo Sąjungos teritorijoje laikotarpį, kompetentingos institucijos jį informuoja apie šio termino pasibaigimą ir galimybę kreiptis dėl 7 straipsnyje numatyto statuso, atsižvelgiant į 3, 4, 5 ir 6 straipsnių nuostatas.

Pakeitimas 72

**Pasiūlymas dėl direktyvos
28 straipsnio 2 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Minėtoje ataskaitoje Komisija konkrečiai įvertina 4 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalaujamo gyvenimo laikotarpio poveikį trečiųjų šalių piliečių integracijai, įskaitant galimą šio laikotarpio sutrumpinimo naudą, atsižvelgdama, *inter alia*, į įvairius veiksnius, svarbius trečiųjų šalių piliečių integracijai valstybėse narėse.

Pakeitimas

Minėtoje ataskaitoje Komisija konkrečiai įvertina 4 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalaujamo gyvenimo laikotarpio poveikį trečiųjų šalių piliečių integracijai, įskaitant galimą šio laikotarpio sutrumpinimo naudą, atsižvelgdama, *be kita ko*, į įvairius veiksnius, svarbius trečiųjų šalių piliečių integracijai valstybėse narėse. ***Komisija taip pat įvertina galimybę sukurti valstybių narių darbo ministerijų tinklą, kad būtų dalijamasi informacija ir geriausia patirtimi užimtumo ir socialinių reikalų srityje, be kita ko, nacionalinių darbo rinkos prognozių ir numatomo trūkumo sektoriuose klausimais, ir šiuo tikslu turėtų būti svarstoma galimybė bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis ir plėtoti talentų partnerystes. Tinkle taip pat gali būti dalijamasi geriausia šios direktyvos įgyvendinimo patirtimi. Komisija taip pat skatina valstybes nares, įgyvendinant šią direktyvą, atsižvelgti į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, ypač socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų, rekomendacijas.***

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Trečiųjų šalių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statusas (nauja redakcija)
Nuorodos	COM(2022)0650 – C9-0162/2022 – 2022/0134(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	LIBE 22.6.2022
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	EMPL 22.6.2022
Susiję komitetai - paskelbimo plenariniame posėdyje data	20.10.2022
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Abir Al-Sahlani 19.9.2022
Svarstymas komitete	25.10.2022 30.11.2022
Priėmimo data	24.1.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 27 –: 8 0: 9
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Estrella Durá Ferrandis, Lucía Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Radan Kanev, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pislaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Romana Tomc, Marianne Vind
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Robert Biedroń, Krzysztof Hetman, Livia Járóka, Peter Lundgren
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Deirdre Clune, Jens Geier, Robert Hajšel, Mircea-Gheorghe Hava

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

27	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	Deirdre Clune
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Robert Biedroń, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Estrella Durá Ferrandis, Jens Geier, Robert Hajšel, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Özlem Demirel
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

8	-
ECR	Peter Lundgren, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska
ID	Dominique Bilde, Elena Lizzi, Guido Reil
NI	Livia Járóka
PPE	Radan Kanev

9	0
PPE	David Casa, Rosa Estaràs Ferragut, Helmut Geuking, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Romana Tomc
S&D	Ilan De Basso

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė